

блемы в методической науке, так же с учетом требований Новой украинской школы и компетентностного подхода. В статье освещены основные положения методики: дано определение понятия «культурологический анализ», содержательная часть культурологического анализа, план-схема, специфические приемы и виды деятельности на уроках литературы, принципы сопоставления произведений искусства и литературных текстов.

Ключевые слова: Культурологический анализ, компетентностный подход, разные виды искусства, приемы и виды деятельности учащихся, план-схема анализа литературного произведения.

Pokatilova O.

THE MAIN ASPECTS OF THE METHODS OF CULTURAL ANALYSIS OF LITERARY WORKS AT LITERATURE LESSONS

In the article the efficiency of cultural approach and cultural analysis in the process of teaching Literature is revealed. The problem of implementation of cultural analysis is analyzed from the point of view of modern methodology, some philosophic and theoretic studies competence approach and the demands of Modern Ukrainian School. The main modern approaches in the process of study literature are reviewed: the study of literature in the context of the Arts and Culture, the use of knowledge of foreign languages and linguistic translations from one language into another, the comparative studies the principal of dialog between different texts and pupils, etc. Also in the article the main aspects of cultural analyses are reviewed: the definition of cultural analysis, the contents of cultural analysis, the plan-scheme of cultural analysis, some specific ways and types of tasks at literature lessons. The main principals of different types of Art and Literature are revealed. The patterns of some literary works of the periods of Modern and Postmodern Art are reviewed «The picture of Dorian Gray» and «The Portrait of Mr. W.H.» The Postmodern stylistic device ecphrasis is analyzed in the article. Some specific types of tasks for pupils in the process of analyzing and interpreting the literary text are represented: «Cultural reconstruction of the author's background», which helps to compare and unite then three trends in the novel in one: Impressionism, Neoromanticism, Decadence.

Key words: cultural analysis, competence approach, different types

Стаття надійшла до редколегії 06.05.2017

УДК 378.016:811.161. 2'38

Анжеліка ПОПОВИЧ

кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри української мови

Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, Україна

e-mail: angelika0409@mail.ru

ДИСЦИПЛІНА «СТИЛІСТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ СХЕМІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ

У статті охарактеризовано місце дисципліни «Стилістика української мови» в структурно-логічній схемі підготовки вчителів української мови і літератури. Сконстатовано, що стилістика є завершальною й узагальнювальною прикладною дисципліною з-поміж мовознавчих. Здійснено ретроспективний порівняльний аналіз нормативних документів Міністерства освіти і науки України, зокрема освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки фахівців. Зроблено завваги до проведення практичних і лабораторних занять у вищій школі. Закцентовано на індивідуальних науково-дослідних завданнях зі стилістики.

Ключові слова: дисципліна «Стилістика української мови», структурно-логічна схема підготовки фахівців, учитель української мови і літератури, вища школа, освітньо-професійні програми, навчальні плани, форми проведення занять.

Сьогодні загальноосвітні навчальні заклади потребують учителя нової генерації, який би усвідомлював свою соціальну відповідальність, повсякчас дбав про особистісне й професійне зростання, умів досягати нових педагогічних цілей. Завдання вчителів-словесників – удоско-

налювати культуру мовлення учнів, підвищувати рівень їхнього мовленнєвого розвитку, виховувати мотивацію до вивчення української мови, забезпечувати належний рівень комунікативної компетентності, формувати духовний світ школярів і загальнолюдські ціннісні орієнтири.

Здобуття фаху вчителя української мови і літератури реалізується насамперед через засвоєння спеціальних (професійно-орієнтованих) дисциплін мовознавчого та літературознавчого циклів і ґрунтовне вивчення лінгвістичних одиниць усіх рівнів національної мови.

О. Семенов небезпідставно стверджує, що «Фундаментом професійної компетенції вчителя-словесника є його якісна лінгвістична підготовка, формування лінгвістичної компетенції» [7, 33]. Завершальною й узагальнювальною прикладною дисципліною з-поміж мовознавчих є дисципліна «Стилістика української мови», яка вивчає функціональні й експресивні стилі, експресивно-стильове забарвлення мовних одиниць та цілеспрямований вибір мовних засобів щодо їх відповідності стильовим і стилістичним нормам.

Лінгводидактичні аспекти вивчення стилістики у вищій школі віддзеркалені в розвідках В. Бадер, З. Бакум, Н. Баранник, Л. Бойко, І. Гайдаєнко, С. [І]. Єрмоленко, О. Караман, С. Карамана, І. Коломієць, П. Кордун, К. Климової, Г. Конторчук, Л. Кравець, І. Кучеренко, Т. Ліштаби, В. Луценко, І. Мамчур, І. Нагрибельної, В. Новосолової, С. Омельчука, М. Пентиліюк, Л. Рускуліс, Д. Семчук, К. Серажим, Л. Сугейко, Л. Шевченко, Н. Шульжук, Н. Янко та інших. Водночас студіювання науково-методичної літератури виявило, що окремі питання методики навчання стилістики потребують опрацювання.

Мета нашої статті – визначити місце дисципліни «Стилістика української мови» в структурно-логічній схемі підготовки вчителів української мови і літератури. Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань: здійснити ретроспективний порівняльний аналіз освітньо-професійних програм та навчальних планів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), проаналізувати робочі навчальні програми зі стилістики щодо розподілу годин за формами проведення навчальних занять.

Стилістика уможлиблює ґрунтовне вивчення мови в комунікативно-діяльнісному аспекті та відіграє непересічне значення в професійно-методичній підготовці вчителів української мови і літератури. М. Пентиліюк переконує: «Щоб правильно побудувати роботу зі стилістики на уроках української мови, учитель повинен добре знати зміст стилістичних понять, передбачених чинною програмою, особливості кожного стилю мовлення та можливості їх

опрацювання на уроках фонетики, лексики, граматики і зв'язного мовлення» [5, 318].

І. Білодід зауважував: «Кожен філолог – і науковий працівник, і викладач вищої школи, і вчитель мови і літератури середньої школи – усвідомлюють, що розвиток літературної мови, зокрема в сучасний період її життя, питання культури мови не можна вивчати, досліджувати, на можна *навчати* інших – без в'яснення співвідношення, зв'язку *норм* загальнонародної літературної – писемної і усної – мови з стилістичними варіантами мови, з діапазоном цих варіантів та відтінків. Це все становить завдання стилістики як науки і мовної практики» [2, 144].

Зміст освіти у вищих навчальних закладах України визначається освітньо-професійними програмами, структурно-логічними схемами підготовки, навчальними програмами дисциплін, іншими нормативними актами органів державного управління освітою та вищого закладу освіти і віддзеркалюється у відповідному інформаційному та навчально-методичному забезпеченні.

Відповідно до структурно-логічної схеми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) дисципліна «Стилістика української мови» переважно вивчається у 7 або 8 семестрах, що є, на нашу думку, виправданим. До того ж, це підтверджує міркування О. Єфімова про засвоєння стилістики після основних мовознавчих дисциплін і завершення нею лінгвістичного циклу [4, 10].

Суголосними з попередніми є думки Н. Бабич: «Практична стилістика як прикладна мовознавча дисципліна завершує вивчення студентами-філологами курсу сучасної української літературної мови. Вона передбачає як засвоєння нової лінгвістичної інформації, так і аналіз відомих мовних явищ та їх закономірностей з погляду функціонування у різних стилях (і жанрах цих стилів) літературної мови» [1, 3].

Зауважимо, що відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України за № 47 від 26.01.2015 р. «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» існують обмеження кількості навчальних дисциплін, які читаються впродовж навчального року. Тому дисципліна «Стилістика української мови», ймовірно, читатиметься впродовж одного семестру. Вважаємо доцільним завершувати вивчення сучасної української літературної мови в 7 семестрі й студіювати прикладні й уза-

гальнювальні лінгвістичні дисципліни – стилістику української мови, лінгвістичний аналіз тексту, культуру української мови, загальне мовознавство та інші – у 8 семестрі.

Ми піддавали аналізу навчальні плани педагогічних інститутів Української РСР (спеціальність 02.19.00 Українська мова і література) (Міністерство народної освіти УРСР, Державний комітет СРСР по народній освіті. – К., 1989 р. і 1991 р.), тимчасовий навчальний план спеціальності 7.030501 «Українська мова і література (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю «Початкове навчання») (Міністерство освіти України. – К., 1997 р.), проект Галузевого стандарту вищої освіти Міністерства освіти і науки України освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки 0101 Педагогічна освіта спеціальності 6.010100 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2002 р.) та освітньо-професійну програму підготовки бакалавра галузі знань 0203 Гуманітарні науки напрямку підготовки 6.020303 Філологія*. Українська мова і література (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2009 р.).

Означені документи уналежнюють навчальну дисципліну «Стилістика української мови» до циклу спеціальних (фахових) дисциплін, пізніше – циклу професійної та практичної підготовки (професійної науково-предметної підготовки / професійно-орієнтованої підготовки), і за типом – до нормативних дисциплін.

Ретроспективний порівняльний аналіз нормативних документів засвідчує позитивну динаміку щодо обсягу вивчення стилістики у вищих навчальних закладах. Зокрема в другій половині ХХ століття загальний обсяг годин на вивчення курсу становив 30 год., що унеможливило ґрунтовне засвоєння теоретичних відомостей зі стилістики й набуття необхідних стилістичних умінь і навичок. Пояснюємо це вивченням багатьох дисциплін суспільно-політичного спрямування (основи марксизму-ленінізму, діалектичний та історичний матеріалізм, марксистсько-ленінська філософія, марксистсько-ленінська естетика, історія КПРС й інші) через необхідність поглибленої комуністично-ідеологізованої професійної підготовки. Як переконує О. Семенов, визначальними ознаками вчителя української мови і літератури були комуністичний світогляд, висока свідомість,

моральна цілісність, ідейна переконаність, чистота помислів, почуттів і совісті [7, 63].

Тенденція кількості годин, виділених на фахові дисципліни, була узвичаєною. І. Соколова слушно зауважує: «педагогічні заклади освіти працювали за навчальними планами, згідно з якими всі дисципліни було об'єднано в три цикли: суспільні науки (454 або 544 год.); психолого-педагогічні науки (їх перелік залишався незмінним із загальною кількістю годин 460); спеціальні науки, що визначають профіль педагога, на вивчення яких виділялося 200 год.» [9, 91].

Змінилися підходи лише в проективі Галузевого стандарту вищої освіти Міністерства освіти і науки України (2002 р.) і освітньо-професійній програмі 2009 р.) – з дисципліни «Стилістика української мови» суттєво збільшується загальний обсяг годин (з 30 годин до 216). Це підтверджує намагання фундаменталізувати професійну підготовку та ґрунтовного вивчення дисциплін професійної науково-предметної (фахової) підготовки, адже «Національна школа чекала на вчителя-словесника, котрий мав бути підготовленим до співпраці з творчими непересічними особливостями учнів» [7, 79].

За нашими спостереженнями, у вищих навчальних закладах педагогічного спрямування по-різному розподілені години з курсу відповідно до форм проведення навчальних занять. Більша кількість аудиторних годин виокремлюється на практичні (семінарські й лабораторні) заняття, що є абсолютно виправданим. Наприклад, у навчальному плані підготовки бакалаврів зі спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (2016 р.) пропонується такий розподіл годин: 30 год. – лекції, 42 год. – практичні заняття.

При проведенні практичних занять зі стилістики викладачі мають акцентувати на виконанні вправ і завдань різних видів, при перевірці яких з'ясовувати й рівень теоретичних знань студентів. Важливо не перетворювати цей різновид занять на семінарські (з детальними теоретичними опитуваннями невеликої кількості студентів). Потрібно звертати увагу лише на теоретичні аспекти новітніх стилістичних досліджень, з'ясовувати (за наявності) різні погляди лінгвостилістів на одні й ті ж стилістичні аспекти тощо.

Методично вмотивованим є проведення лабораторних занять зі стилістики, як важливою формою організації освітнього процесу на філологічних факультетах. За твердженням З. Слєпкань, «Лабораторні роботи не стільки закріплюють теоретичні знання, скільки дають можливість студентові глибоко і наочно вивчити механізм застосування теоретичного матеріалу, оволодіти надзвичайно важливим для фахівця вмінням інтелектуального проникнення у ті природничі, технічні або виробничі процеси, які досліджуються в лабораторному практикумі» [8, 125]. Ця форма проведення занять дозволяє об'єднати теоретико-методологічні знання і практичні навички щодо майбутньої науково-дослідницької діяльності. Окремі дослідники вважають лабораторні заняття формою науково-дослідної роботи студентів.

На лабораторному занятті в здобувачів вищої освіти формуються стилістичні компетентності майбутнього вчителя української мови і літератури, розвиваються вміння здійснювати лінгвостилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів на фонетико-стилістичному, лексико-стилістичному, словотвірному-стилістичному, морфологічно-стилістичному, і синтаксично-стилістичному рівнях. Найвищий щабель стилістичних умінь – виконання повного стилістичного аналізу. При застосуванні цього методу студенти осмислюють, повторюють, поглиблюють й узагальнюють відомості зі стилістики. До того ж, у подальшому це створює підвалини для вмотивованого добору й використання мовних засобів у власних висловлюваннях. Майбутні вчителі-словесники неодмінно мають демонструвати знання методики шкільного стилістичного аналізу тексту.

Сучасні підходи до навчання стилістики передбачають виконання когнітивно-стилістичного аналізу, адже важливо не тільки з'ясувати мовні структурно-рівневі стилістичні особливості текстів, наявність тропів і стилістичних фігур, а й виявити аспекти мовної картини світу, мовно-естетичні знаки національної культури.

Позитивним є тенденція виокремлення годин на індивідуальну роботу або індивідуальні навчально(науково)-дослідні завдання – позааудиторна навчальна або навчально-дослідницька самостійна робота студента. Її мета – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з дисципліни та розви-

ток навичок самостійної роботи. Студенти можуть готувати реферати, виконувати практичні завдання, створювати проекти, комплексно описувати стилістичні явища, здійснювати повний лінгвостилістичний аналіз сучасних текстів різних функціональних стилів тощо. В аналізованих нами робочих навчальних програмах перевага надається підготовці рефератів з тем, пов'язаних зі стилістичним аналізом творів українських письменників («Стилістичні функції старослов'янізмів у поезії Т. Шевченка», «Стилістичне забарвлення афіксів у художніх, публіцистичних, наукових і розмовних текстах», «Лексико-граматичне вираження тропів у поетичній мові письменника (Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, Олександра Олесь, М. Вороного, П. Тичини, М. Рильського, М. Зерова, В. Сосюри, А. Малишка, В. Симоненка, В. Стуса, Л. Костенко, І. Драча та ін.)» та інші), хоча, думаємо, що краще цей різновид роботи кваліфікувати дослідницькими або творчими проектами.

На думку О. Пехоти, «Проектна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів» [6, 150]. При застосуванні навчального проектування студенти мотивуються до вивчення й дослідження лінгвостилістичних проблем, поєднують теоретичні знання з набуттям практичних умінь, самостійно застосовують знання, орієнтуються в інформаційних джерелах, розвивають критичне мислення й креативність. Можна практикувати й підготовку студентами презентацій – стилістичний аналіз тексту щодо одного із запропонованих аспектів: роль розмовних і знижених елементів у мовленні певного політика, сучасний утилітарний текст (соціальна й комерційна реклама, надписи на предметах тощо): переваги й недоліки [3], укладання картотек-персоналії і картотек-прикладів слів із проаналізованих текстів творів [10]; написання рецензій на нові видання зі стилістики; укладання зразків стилістичного аналізу текстів різних стилів і жанрів; аналіз шкільних підручників і програм щодо вивчення стилістики; написання плану-конспекту уроку з вивчення стилістичної теми в загальноосвітніх навчальних закладах тощо.

Дисципліна «Стилістика української мови» збагачує майбутніх учителів-словесників знаннями про функціональний аспект мови, що сприяє всебічному вивченню української мови та її функціонально-стилістичних варіантів й уточненню уявлення про норми української

мови, дозволяє зрозуміти взаємодію лінгвістичного і екстралінгвістичного, формує необхідні для освіченої людини мовленнєві вміння й навички й готує студентів до комплексного викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах. До того ж, цей курс є теоретичним підґрунтям для вивчення таких прикладних дисциплін, як культура мовлення, культура української наукової мови, лінгвістичний аналіз тексту, редагування, ділове спілкування, шкільна методика викладання української мови тощо й теоретичних – дискурсологія, основи теорії мовної комунікації, основи комунікативної лінгвістики та інших.

Сьогодні, на етапі розробки профілів ступеневих освітніх програм, зокрема програмних компетентностей і програмних результатів навчання, важливо не втратити попередні набутки у викладанні дисципліни «Стилістика української мови», зокрема уналежнення дисципліни до нормативних. Водночас потрібно у вищих навчальних закладах чітко визначити місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки вчителів-словесників, унормувати загальну кількість годин та їх розподіл між видами навчальних занять.

Подальші дослідження вбачаємо в розробленні методичних рекомендацій до проведення різних форм занять зі стилістики у вищій школі.

Список використаних джерел

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. / Н. Д. Бабич. – Л. : Світ, 2003. – 432 с.
2. Білодід І. К. Розвиток мов соціалістичних націй СРСР / І. К. Білодід ; відп. ред. О. С. Мельничук. – К. : Наукова думка, 1967. – 288 с.
3. Геймбух Е. Ю. Стилістика : учебно-методический комплекс дисциплины [Электронный ресурс] / Е. Ю. Геймбух. – М. : Московский городской педагогический университет, 2013. – Режим доступа : <https://old.mgpu.ru/materials/27/27391.doc>
4. Ефимов А. И. Стилістика русского языка / А. И. Ефимов. – М. : Просвещение, 1969. – 262 с.
5. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручник для студентів філологічних факультетів університетів / [М. І. Пентиліук, С. О. Караман, О. В. Караман, О. М. Горошкіна та ін.] ; за ред. М. І. Пентиліук. – К. : Ленвіт, 2005. – 400 с.
6. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. ; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.

Попович А. С.

ДИСЦИПЛИНА «СТИЛИСТИКА УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА» В СТРУКТУРНО-ЛОГИЧЕСКОЙ СХЕМЕ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ-СЛОВЕСНИКОВ

В статтє охарактеризовано место дисциплины «Стилистика украинского языка» в структурно-логической схеме подготовки учителей украинского языка и литературы. Констатировано, что стилистика является завершающей и обобщающей прикладной языковедческой дисциплиной.

7. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія / О. М. Семенов ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. – 403 с.
8. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005. – 239 с.
9. Соколова І. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя-філолога за двома спеціальностями : монографія / І. В. Соколова ; за ред. С. О. Сисоевої ; МОН України, АПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. – Маріуполь, Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕС, 2008. – 400 с.
10. Тиригулова Р. Х. Стилістика : учебно-методический комплекс [Электронный ресурс] / Р. Х. Тиригулова. – Елабуга : Изд-во ЕГПУ, 2010. – 28 с. – Режим доступа : http://egpu.ru/files/UMK/22022011/UMK_rus.jaz_i_kontrast/UMK%20преподавателей%20каф.%20рус.языка/UMK%20Тиригуловой/UMK%20Стилистика%202003.%20doc.pdf

References

1. Babich, N. D. (2003). *Praktichna stilistika i kul'tura ukraїns'koї movi* [Practical Stylistics and Culture of Ukrainian language]. L'viv : Svit.
2. Bilodid, I. K. (1967). *Rozvitok mov socialistichnih nacij SRSR* [The development of languages of the socialistic nations of the USSR]. Kyiv : Naukova dumka.
3. Gejmbuh, E. Ju. (2013). *Stilistika : uchebno-metodicheskij kompleks discipliny* [Stylistics : study and methodological complex of the discipline]. Moscow : Moskovskij gorodskoj pedagogicheskij universitet. Retrieved from <https://old.mgpu.ru/materials/27/27391.doc>
4. Efimov, A. I. (1969). *Stilistika russkogo jazyka* [Stylistics of Russian language]. Moscow : Prosveshhenie.
5. Pentiljuk, M. I., Karaman, S. O. , Karaman, O. V. , ... Reshetylova, O. M. (2005). *Metodika navchannja ukraїns'koї movi v serednih osvıtnih zakladah* [Methods of Ukrainian language teaching in secondary schools]. Kyiv : Lenvit.
6. Pehota, O. M., Kiktenko, A. Z., Ljubars'ka, O. M. (2002) *Osvitni tehnologii* [Educational technologies]. Kyiv : A.S.K.
7. Semenov, O. M. (2005). *Profesijna pidgotovka majbutnih uchiteliv ukraїns'koї movi i literaturi* [Professional training of future Ukrainian language and literature teachers]. Sumi : VVP «Mrija-1» TOV.
8. Slepkan', Z. I. (2005). *Naukovi zasadi pedagogichnogo procesu u vishnij shkoli* [Scientific principles of educational process in higher schools]. – Kyiv : Vishha shkola.
9. Sokolova, I. V. (2008). *Profesijna pidgotovka majbut'ogo vchitelja-filologa za dvoma special'nostjami* [Professional training of future teachers-philologist by two specialties]. Mariupol', Dnipropetrovs'k : ART-PRES.
10. Tirigulova, R. H. (2010). *Stilistika : uchebno-metodicheskij kompleks* [Stylistics : study and methodological complex]. Elabuga : Izd-vo EGPU. Retrieved from http://egpu.ru/files/UMK/22022011/UMK_rus.jaz_i_kontrast/UMK%20prepodavatelej%20kaf.%20rus.jazyka/UMK%20Tirigulovoj/UMK%20Stilistika%202003.%20doc.pdf

Осуществлен ретроспективный сравнительный анализ нормативных документов Министерства образования и науки Украины, в частности образовательно-профессиональных программ, учебных планов подготовки специалистов. Высказаны замечания по проведению практических и лабораторных занятий в высшей школе. Акцентировано на индивидуальных научно-исследовательских заданиях по стилистике.

Ключевые слова: дисциплина «Стилистика украинского языка», структурно-логическая схема подготовки специалистов, учитель украинского языка и литературы, высшая школа, образовательно-профессиональные программы, учебные планы, формы проведения занятий.

Ропович А.

THE DISCIPLINE «STYLISTICS OF THE UKRAINIAN LANGUAGE» IN THE STRUCTURAL AND LOGICAL SCHEME OF LANGUAGE AND LITERATURE TEACHERS TRAINING

The obtaining of the speciality of Ukrainian language and literature teacher is realised primarily through the mastering of the professionally-oriented disciplines of linguistic and literary cycles and thorough the well-grounded study of linguistic units at all levels of the national language. The «Stylistics of the Ukrainian Language» is final and generalising applied discipline among linguistic disciplines.

The paper deals with the finding out the place of discipline «Stylistics of the Ukrainian Language» in the structural and logical scheme of Ukrainian language and literature teachers training, especially the educational and professional programs and curricula of the speciality 014.01 Secondary Education (Ukrainian language and literature) are analyzed, their retrospective comparative analysis is carrying out, the distribution of hours due to the forms of the forms of the academic lessons in the discipline.

Discipline «Stylistics of the Ukrainian Language» belongs to the cycle of professional disciplines and retrospective comparative analysis of the regulations of the Ministry of Education and Science of Ukraine demonstrated positive dynamics a for the scope of the studying of Stylistics in higher educational establishments.

Absolutely reasonable is justification of more number of hours for classroom workshops in Stylistics. We consider it possible to conduct laboratory academics in Stylistics where students will carry out the stylistic analysis of texts of different functional styles. Moreover, this form of classes will allow to combine theoretically-methodological knowledge and practical skills for future research activities.

Individual work in Stylistics will motivate students to study and research of stylistic problems, will combine theoretical knowledge with the acquisition of practical skills, will teach to use their knowledge without assistance, to navigate the information sources, will develop critical thinking and creativity.

It is important today not to lose the previous achievements in the methods of teaching of the discipline «Stylistics of the Ukrainian Language». However, it is necessary to define the place of the discipline in the structural and logical scheme of language and literature teachers training, to normalise the total number of hours and their distribution between the types of academic lessons.

Key words: the discipline «Stylistics of the Ukrainian Language», the structurally-logical scheme of professional training, Ukrainian language and literature teacher, high school, professionally-educational programs, curriculum, forms of academic lessons.

Стаття надійшла до редколегії 11.05.2017